

II

(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει των συνθηκών ΕΚ/Ευρατόμ των οποίων η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Μαΐου 2008

σχετικά με εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δανία για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2008) 2168]

(Το κείμενο στη δανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(2008/448/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Με επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 2007 την οποία η Επιτροπή έλαβε στις 23 Νοεμβρίου, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Βασιλείου της Δανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανακοίνωσε στην Επιτροπή τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το Βασίλειο της Δανίας θεωρεί απαραίτητο να διατηρηθούν αυτές οι διατάξεις παρόλη τη θέσπιση της οδηγίας 2006/52/ΕΚ σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 95/2/ΕΚ για τα πρόσδετα τροφίμων πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών και της οδηγίας 94/35/ΕΚ για τα γλυκαντικά⁽¹⁾ που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα και δεν σκοπεύει να μεταφέρει την οδηγία 2006/52/ΕΚ στη νομοθεσία της όσον αφορά την πρόσδεση νιτρωδών σε προϊόντα κρέατος.

1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1.1. ΑΡΘΡΟ 95 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 4 ΚΑΙ 6 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ

- (2) Το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ αναφέρει ότι «Όταν, αφού το Συμβούλιο ή η Επιτροπή θεσπίσουν ένα μέτρο εναρμόνισης, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 30 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους».
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση, εγκρίνει ή απορρίπτει τις αντίστοιχες εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει κατά πόσον αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκαλυμμένων περιορισμών του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(¹) ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 10.

1.2. ΟΔΗΓΙΑ 2006/52/ΕΚ

- (4) Σύμφωνα με τις γενικές αρχές της οδηγίας 89/107/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα πρόσθετα που μπορούν να χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ⁽¹⁾, η έγκριση για ένα πρόσθετο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα τρόφιμα εξαρτάται από την ύπαρξη επαρκούς τεχνολογικής ανάγκης, από την αποδοχή του από πλευράς υγείας και από το γεγονός ότι δεν εξαπατά τον καταναλωτή.
- (5) Τα νιτρώδη χρησιμοποιούνται στο κρέας και τα προϊόντα κρέατος εδώ και πολλές δεκαετίες, μεταξύ άλλων για να εξασφαλίσουν, σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, τη διατήρηση και τη μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων κρέατος, ιδίως των αλιπάστων, περιορίζοντας, μεταξύ άλλων, τον πολλαπλασιασμό του *Clostridium botulinum*, βακτηρίου που προκαλεί αλλαντίαση, ασθένεια που αποτελεί απειλή για τη ζωή. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζεται ότι η παρουσία νιτρωδών σε προϊόντα κρέατος μπορεί να προκαλέσει αύξηση των νιτροζαμινών, οι οποίες έχει αποδειχθεί ότι είναι καρκινογόνες. Επομένως η νομοθεσία σ' αυτόν τον τομέα οφείλει να εξισορροπήσει τον κίνδυνο σχηματισμού νιτροζαμινών λόγω της ύπαρξης νιτρωδών στα προϊόντα κρέατος από τη μια, και τα προστατευτικά αποτελέσματα των νιτρωδών ενάντια στον πολλαπλασιασμό των βακτηρίων, ιδίως αυτών που προκαλούν αλλαντίαση.
- (6) Η οδηγία 95/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 1995, για τα πρόσθετα τροφίμων πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών ⁽²⁾, όπως εγκρίθηκε αρχικά, καθόριζε τα μέγιστα όρια καταλοίπων για τα νιτρώδη και τα νιτρικά για διάφορα προϊόντα κρέατος, καθώς και τις «ενδεικτικές δόσεις προσθήκης». Το παράρτημα Ι παράγραφος 3 στοιχείο γ) της οδηγίας 2006/52/ΕΚ τροποποιεί το παράρτημα ΙΙΙ τμήμα Γ της οδηγίας 95/2/ΕΚ σε ό,τι αφορά το Ε 249 (νιτρώδες κάλιο) και το Ε 250 (νιτρώδες νάτριο).
- (7) Αντιθέτως, κατά κανόνα, η οδηγία 2006/52/ΕΚ περιέχει την ανώτατη ποσότητα για το Ε 249 νιτρώδες κάλιο και το Ε 250 νιτρώδες νάτριο που μπορεί να προστεθεί κατά την παρασκευή. Η ανώτατη προστιθέμενη ποσότητα είναι 150 mg/kg για τα προϊόντα κρέατος γενικά και 100 mg/kg για τα αποστειρωμένα προϊόντα κρέατος. Για ορισμένα αλλαντικά και αλίπαστα που παρασκευάζονται παραδοσιακά σε ορισμένα κράτη μέλη η ανώτατη ποσότητα είναι 180 mg/kg.
- (8) Αυτή η προσέγγιση ακολουθεί τις γνωμοδοτήσεις της επιστημονικής επιτροπής τροφίμων (στο εξής καλούμενη «SCF») του 1990 ⁽³⁾ και 1995 ⁽⁴⁾, καθώς και της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής καλούμενη «ΕΑΑΤ») της 26ης Νοεμβρίου 2003 ⁽⁵⁾, οι οποίες όρισαν ότι η προστιθέμενη ποσότητα νιτρωδών συμβάλλει στην ανασταλτική δράση κατά του *C. botulinum* και συνέστησαν να αντικατασταθούν οι «ενδεικτικές προστιθέμενες ποσότητες» με «ανώτατες προστιθέμενες ποσότητες». Λαμβάνει επίσης υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για την υπόθεση C-3/00 Δανία/Επιτροπή, σχετικά με προηγούμενη αίτηση της Δανίας, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4, όπου το Δικαστήριο απεφάνθη ότι, με την απόρριψη της αίτησης της Δανίας σχετικά με τη χρήση νιτρωδών σε προϊόντα κρέατος, η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της SCF του 1990 και 1995, οι οποίες αμφισβητούν την καταλληλότητα των ποσοτήτων νιτρωδών που επιτρέπονται από την οδηγία 95/2/ΕΚ ⁽⁶⁾.
- (9) Κατ' εξαίρεση στο γενικό κανόνα, η οδηγία 2006/52/ΕΚ περιέχει τα μέγιστα όρια καταλοίπων για ορισμένα παραδοσιακά αλλαντικά που παρασκευάζονται με παραδοσιακές μεθόδους. Υπάρχουν μέγιστα όρια καταλοίπων των 50 mg/kg, 100 mg/kg και 175 mg/kg που εφαρμόζονται σε διαφορετικές ομάδες τέτοιων προϊόντων, π.χ. 175 mg/kg για το Wiltshire bacon, dry cured bacon και ανάλογα προϊόντα, και 100 mg/kg για το Wiltshire ham και ανάλογα προϊόντα. Σχετικά με αυτά τα προϊόντα ορίστηκαν μέγιστες τιμές καταλοίπων καθώς δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν οι προστιθέμενες ποσότητες αλατιού για πάστωμα που απορροφώνται από το κρέας λόγω της φύσης της διαδικασίας παρασκευής αυτών των προϊόντων. Η διαδικασία παρασκευής αυτών των συγκεκριμένων προϊόντων περιγράφεται στην οδηγία προκειμένου να εντοπιστούν «παρόμοια προϊόντα» και να ξεκαθαριστεί ποια προϊόντα καλύπτονται από τα διάφορα επίπεδα καταλοίπων. Ο παρακάτω πίνακας περιέχει τα μέγιστα επίπεδα όπως καθορίζονται από την οδηγία 2006/52/ΕΚ ⁽⁷⁾:

⁽¹⁾ ΕΕ L 40 της 11.2.1989, σ. 27. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).

⁽²⁾ ΕΕ L 61 της 18.3.1995, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2006/52/ΕΚ (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 10).

⁽³⁾ Γνώμη σχετικά με τα νιτρώδη και τα νιτρικά, της 19ης Οκτωβρίου 1990, Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Εκθέσεις της επιστημονικής επιτροπής τροφίμων (εικοστή έκτη σειρά), σ. 21.

⁽⁴⁾ Γνώμη σχετικά με τα νιτρώδη και τα νιτρικά, της 22ας Σεπτεμβρίου 1995, Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Εκθέσεις της επιστημονικής επιτροπής τροφίμων (τριάκοστή όγδοη σειρά), σ. 1.

⁽⁵⁾ Γνώμη της επιστημονικής ομάδας για τις βιολογικές πηγές κινδύνου μετά από αίτηση της Επιτροπής σχετικά με την επίδραση των νιτρωδών/νιτρικών στη μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων κρέατος, *The EFSA Journal* (2003) 14, 1-34.

⁽⁶⁾ Απόφαση της 20ής Μαρτίου 2003, κυρίως σημεία 109 έως 115.

⁽⁷⁾ Οδηγία 2006/52/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με το διορθωτικό (ΕΕ L 78 της 17.3.2007, σ. 32).

Αριθ. E	Ονομασία	Τρόφιμα	Ανώτατη προστιθέμενη ποσότητα κατά τη διαδικασία (εκπεφρασμένη ως NaNO ₃)	Ανώτατη ποσότητα καταλοίπων (εκπεφρασμένη ως NaNO ₃)
E 249	Νιτρώδες κάλιο *	Προϊόντα κρέατος	150 mg/kg	
E 250	Νιτρώδες κάλιο *	Αποστειρωμένα προϊόντα κρέατος (Fo > 3.00) **	100 mg/kg	
		Παραδοσιακά προϊόντα κρέατος διατηρημένα με εμβάπτιση		
		Wiltshire bacon (1.1) Entremeada, entrecosto, chispe, orelheira e cabeça (salgados) Toucinho fumado (1.2) και παρόμοια προϊόντα		175 mg/kg
		Wiltshire ham (1.1) και παρόμοια προϊόντα		100 mg/kg
		Rohschinken, nassgepökelt (1.6) και παρόμοια προϊόντα		50 mg/kg
		Cured tongue (1.3)		50 mg/kg
		Παραδοσιακά προϊόντα κρέατος διατηρημένα με ξηρές μεθόδους		
		Dry cured bacon (2.1) και παρόμοια προϊόντα		175 mg/kg
		Dry cured ham (2.1), Jamón curado, paleta curada, lomo embuchado y cecina (2.2), Presunto, presunto da pá και paio do lombo (2.3) και παρόμοια προϊόντα		100 mg/kg
		Rohschinken, nassgepökelt (2.5) και παρόμοια προϊόντα		50 mg/kg
		Άλλα προϊόντα κρέατος διατηρημένα με παραδοσιακές μεθόδους		
		Vysočina Selský salám Turistický trvanlivý salám Poličan Herkules Lovecký salám Dunajská klobása Paprikás (3.5) και παρόμοια προϊόντα	180 mg/kg	
		Rohschinken, trocken-/nassgepökelt (3.1) και παρόμοια προϊόντα Jellied veal and brisket (3.2)		50 mg/kg

- (10) Όπως συστήνεται στις σχετικές γνωμοδοτήσεις της SCF και της EAAT, η οδηγία 2006/52/EK βασίζεται στον καθορισμό των ανωτάτων προστιθέμενων ποσοτήτων και αντικατοπτρίζει τα όρια που αναφέρονται σ' αυτές τις επιστημονικές γνωμοδοτήσεις ορίζοντας ότι επιτρέπονται έως 100 mg/kg νιτρωδών σε αποστειρωμένα προϊόντα κρέατος και έως 150 mg/kg σε άλλα προϊόντα κρέατος. Δεδομένης της μεγάλης ποικιλίας (αλλαντικών και αλίπαστων) προϊόντων κρέατος και μεθόδων παρασκευής τους στην Κοινότητα, η κοινοτική νομοθεσία έκρινε ότι δεν ήταν προς το παρόν δυνατό να καθοριστούν τα κατάλληλα επίπεδα νιτρωδών για το κάθε προϊόν.
- (11) Οι εξαιρέσεις από τον κανόνα για την εφαρμογή των ανωτάτων προστιθέμενων ποσοτήτων έχουν περιορισμένο χαρακτήρα. Ισχύουν για συγκεκριμένα προϊόντα τα οποία παρασκευάζονται με παραδοσιακό τρόπο σε ορισμένα κράτη μέλη και για τα οποία δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν οι προστιθέμενες ποσότητες αλατιού για πάστωμα που απορροφώνται από το κρέας λόγω της φύσης της διαδικασίας παρασκευής αυτών των προϊόντων. Τα παραδοσιακά προϊόντα για τα οποία ισχύουν καθορίζονται, ειδικότερα, από την περιγραφή της μεθόδου παραγωγής.
- (12) Η οδηγία 2006/52/EK επρόκειτο να μεταφερθεί στη νομοθεσία των κρατών μελών μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2008 προκειμένου να επιτρέψει την εμπορία και τη χρήση προϊόντων συμβατών με την οδηγία από τις 15 Φεβρουαρίου 2008 και αν εμποδίσει την εμπορία και τη χρήση προϊόντων ασύμβατων με την οδηγία από τις 15 Αυγούστου 2008.

2. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- (13) Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από τη Δανία είναι η διάταξη αριθ. 22 της 11.1.2005 για τα πρόσθετα τροφίμων (Bekendtgørelse nr 22 af 11.1.2005 om tilsætningsstoffer til fødevarer) και ο δανικός πίνακας με τα επιτρεπόμενα πρόσθετα τροφίμων (Liste over tilladte tilsætningsstoffer til fødevarer, «Positivlisten»).
- (14) Η διάταξη αριθ. 22 περιέχει την αρχή ότι μόνο τα πρόσθετα που περιλαμβάνονται στον θετικό πίνακα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τρόφιμα υπό ορισμένες συνθήκες και με τους καθορισμένους σκοπούς και περιορισμούς⁽¹⁾. Επιπλέον καθορίζει ότι, εκτός αν προβλέπεται αλλιώς, οι μέγιστες τιμές που περιλαμβάνονται στον θετικό πίνακα αναφέρονται στις μέγιστες ποσότητες προσθέτων που μπορεί να περιέχονται σε τρόφιμο στη μορφή με την οποία πωλείται⁽²⁾. Επομένως, μόνο τρόφιμα τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις της διάταξης αριθ. 22 και του θετικού πίνακα μπορούν να πωλούνται στη δανική αγορά. Ο θετικός πίνακας που θεσπίστηκε από τη δανική υπηρεσία κτηνιατρικών ζητημάτων και τροφίμων βάσει της διάταξης αριθ. 22 καθορίζει ποια πρόσθετα μπορεί να χρησιμοποιηθούν για τα επιμέρους τρόφιμα και σε τι ποσότητες. Η έκδοση που κοινοποιήθηκε ισχύει από τις 29 Ιανουαρίου 2005.

- (15) Σε ό,τι αφορά τη χρήση των νιτρωδών E 249 και E 250 στο κρέας και σε προϊόντα κρέατος, ο δανικός θετικός πίνακας καθορίζει αποκλειστικά τις προστιθέμενες ποσότητες και περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέγιστα επίπεδα.

Τρόφιμα	Προστιθέμενη ποσότητα νιτρωδών (mg/kg)
8.2.1. Προϊόντα κρέατος, μη θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από ολόκληρα κομμάτια κρέατος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι φέτες προϊόντος	60
Μπέικον τύπου wiltshire και τα σχετικά τεμάχια, συμπεριλαμβανομένου και του αλατισμένου ζαμπόν	150
8.2.2. Προϊόντα κρέατος, θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από ολόκληρα κομμάτια κρέατος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι φέτες προϊόντος	60
Rullepølse (λουκάνικο ρολό)	100
Προϊόντα κρέατος, θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από ολόκληρα κομμάτια κρέατος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι φέτες προϊόντος, συντηρημένα ή ημισυντηρημένα	150
8.3.1. Προϊόντα κρέατος, μη θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από ολόκληρα κομμάτια κρέατος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι φέτες προϊόντος	60
Σαλάμι από ζύμωση	100
Προϊόντα κρέατος, μη θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από κυμά, συντηρημένα ή ημισυντηρημένα	150
8.3.2. Προϊόντα κρέατος, θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από κυμά	60
Σφαιρίδια κρέατος και liver paté (kødboller and leverpostej)	0
Προϊόντα κρέατος, θερμικώς επεξεργασμένα, παρασκευασμένα από κυμά, συντηρημένα ή ημισυντηρημένα	150

- (16) Επομένως φαίνεται ότι το όριο των 60 mg/kg⁽³⁾ ισχύει για πολλά είδη προϊόντων, ενώ τα αντίστοιχα μέγιστα όρια της οδηγίας 2006/52/EK είναι 100 ή 150 mg/kg. Για ορισμένα λουκάνικα το αποδεκτό μέγιστο όριο στη Δανία είναι τα 100 mg/kg. Για συγκεκριμένα συντηρημένα ή ημισυντηρημένα προϊόντα κρέατος, συμπεριλαμβανομένου και του «μπέικον τύπου Wiltshire και σχετικών τεμαχίων», το μέγιστο όριο είναι τα 150 mg/kg.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 13 της διάταξης αριθ. 22 «Χρήση προσθέτων».

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 20 της διάταξης αριθ. 22.

⁽³⁾ Για το kødboller και το leverpostej η χρήση νιτρωδών απαγορεύεται σύμφωνα με την οδηγία 292/97/EK.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (17) Στις 17 Αυγούστου η Επιτροπή έλαβε την πρώτη ανακοίνωση από το Βασίλειο της Δανίας με ημερομηνία 14 Αυγούστου 2007, με την οποία η Δανία επέκρινε διάφορες πτυχές της οδηγίας 2006/52/ΕΚ και ενημέρωνε την Επιτροπή ότι δεν σκόπευε να μεταφέρει την οδηγία 2006/52/ΕΚ σε ό,τι αφορούσε τα νιτρώδη στα προϊόντα κρέατος. Η Δανία όμως δεν κοινοποίησε τις εθνικές διατάξεις που επιθυμεί να διατηρήσει. Η Επιτροπή, με την επιστολή της 13ης Νοεμβρίου 2007, επεσήμανε το γεγονός αυτό στη δανική κυβέρνηση. Η μόνιμη αντιπροσωπεία του Βασιλείου της Δανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 2007 την οποία η Επιτροπή έλαβε στις 23 Νοεμβρίου 2007, κοινοποίησε στην Επιτροπή τις εθνικές διατάξεις. Με μια επιπλέον επιστολή της 22ας Νοεμβρίου 2007 την οποία η Επιτροπή έλαβε στις 27 Νοεμβρίου 2007 και η οποία περιείχε μια έκθεση του Εθνικού Οργανισμού Τροφίμων με ημερομηνία 30 Οκτωβρίου 2007, η Δανία τεκμηρίωσε την αίτησή της.
- (18) Με επιστολή της 21ης Δεκεμβρίου 2007, η Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι είχε λάβει την κοινοποίηση και ότι η προβλεπόμενη εξάμηνη προθεσμία εξέτασής της, βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 6, άρχισε στις 24 Νοεμβρίου 2007, ήτοι την επομένη της παραλαβής της.
- (19) Με επιστολή της 31ης Μαρτίου 2008, η Δανία κοινοποίησε στοιχεία για την κατανάλωση προϊόντων κρέατος στη Δανία.
- (20) Με επιστολή της 31ης Ιανουαρίου 2008, η Επιτροπή ενημέρωσε τα υπόλοιπα κράτη μέλη και τα κράτη μέλη της ΕΖΕΣ σχετικά με την κοινοποίηση και τους έδωσε την ευκαιρία να υποβάλουν τα σχόλιά τους εντός 30 ημερών. Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης ανακοίνωση σχετικά με την κοινοποίηση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽¹⁾ για να ενημερώσει τυχόν άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για τις εθνικές διατάξεις της Δανίας καθώς και τα επιχειρήματα που επικαλέστηκε για να υποστηρίξει την αίτηση. Η Επιτροπή έλαβε σχόλια από την Εσθονία, τη Γαλλία, την Ουγγαρία και τη Νορβηγία ⁽²⁾.
- Η Εσθονία τονίζει ότι δεδομένου του περιοριστικού χαρακτήρα της δανικής νομοθεσίας στο εμπόριο, είναι απαραίτητο οι περιορισμοί να αιτιολογηθούν επιστημονικά.
- Η Γαλλία υπογραμμίζει ότι τα νιτρώδη είναι ισχυρός ανασταλτικός παράγοντας της εξάπλωσης ορισμένων βακτηρίων, συμπεριλαμβανομένου και του *Clostridium botulinum* και, επομένως, συμβάλλουν στην πρόληψη τροφικών δηλητηριάσεων και ότι δεν υπάρχει εναλλακτική σε ό,τι αφορά τα προϊόντα κρέατος. Σύμφωνα με την άποψή της, η οδηγία 2006/52/ΕΚ βασίζεται στη γνωμοδότηση της ΕΑΑΤ της 26ης Νοεμβρίου 2003

και περιορίζει όσο το δυνατόν περισσότερο τη συγκέντρωση νιτροζαμινών ενώ παράλληλα διασφαλίζει τη μικροβιολογική ασφάλεια. Όπως συνιστά η ΕΑΑΤ, ρυθμίζει τις προστιθέμενες ποσότητες. Αναφέρεται στις μέγιστες τιμές καταλοίπων μόνο ως εξαίρεση και μόνο σε περιπτώσεις όπου δεν κατέστη δυνατό να θεσπιστούν μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες. Θα πρέπει να διεξαχθεί νέα ανάλυση μόνο όταν θα είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα ερευνών στα κράτη μέλη σχετικά με την κατανάλωση προσθέτων βάσει των νέων κανόνων.

- Η Ουγγαρία, ενώ υποστηρίζει τη μείωση της έκθεσης στα νιτρώδη και τις νιτροζαμίνες με κάθε πιθανό διατιθέμενο μέσο, τονίζει την ανάγκη να ρυθμιστούν τα κατάλληλα επίπεδα νιτρώδων για όλη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων και των παραδοσιακών αλλαντικών και αλίπαστων τα οποία μπορεί να διαφέρουν από τα δανικά προϊόντα κρέατος και όπου η προσθήκη υψηλότερων επιπέδων νιτρώδων μπορεί να είναι δικαιολογημένη. Αμφισβητεί τον ισχυρισμό της Δανίας ότι η μεταφορά της οδηγίας 2006/52/ΕΚ θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση κατά 2.3 ή 2.4 μονάδες των νιτρώδων στη Δανία, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι παρασκευαστές είναι υποχρεωμένοι να προσθέτουν λιγότερο από τη μέγιστη επιτρεπτή ποσότητα εάν μπορούν να εγγυηθούν τη μικροβιολογική ασφάλεια. Ο ευρωπαϊκός πολιτισμός θα ζημιωνόταν σε περίπτωση που τα αλλαντικά και τα αλίπαστα εξαφανίζονταν από την αγορά.

- Η Νορβηγία θεωρεί ότι το δανικό μέτρο είναι δικαιολογημένο λόγω των μεγάλων αναγκών όπως αναφέρονται στο άρθρο 30. Κατά την άποψή της, το μέτρο έχει στόχο να εξασφαλίσει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας βάσει επιστημονικών συμβουλών και δεν πρόκειται για αυθαίρετη διάκριση ή συγκεκριμένο περιορισμό στο εμπόριο. Διατείνεται ότι το δημιουργούμενο εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς είναι απαραίτητο και αναλογικό. Η Νορβηγία συμφωνεί με τη Δανία στο ότι σε ό,τι αφορά νιτρώδη στα προϊόντα κρέατος, η οδηγία 2006/52/ΕΚ δεν αντανακλά πλήρως τις επιστημονικές συμβουλές καθώς δεν εξασφαλίζει την τήρηση του κατώτατου ορίου των νιτρώδων που είναι απαραίτητο για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος και την εφαρμογή των ορίων καταλοίπων ως προς ορισμένα προϊόντα κρέατος.

4. ΑΠΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΑΑΤ

- (21) Με επιστολή της στις 10 Μαρτίου 2008, η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών ζήτησε από την ΕΑΑΤ να διατυπώσει μια επιστημονική γνώμη σχετικά με το αν οι προηγούμενες γνώμες της SCF του 1990 και 1995 και της ΕΑΑΤ του 2004 συνεχίζουν να ισχύουν, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που κοινοποίησε η Δανία. Στην απάντησή της στις 28 Μαρτίου 2008, η ΕΑΑΤ κατέληξε ότι οι προηγούμενες γνώμες της SCF και της ΕΑΑΤ συνεχίζουν να ισχύουν, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που κοινοποίησε η Δανία.

⁽¹⁾ ΕΕ C 30 της 2.2.2008, σ. 5.

⁽²⁾ Επιπλέον, η Επιτροπή έλαβε σχόλια από την Ιρλανδία την 1η Μαΐου 2008, εκτός δηλαδή του χρονικού ορίου που είχε καθορίσει η Επιτροπή.

(22) Σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις των νιτρωδών/νιτρικών στη μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων κρέατος, η ΕΑΑΤ παραπέμπει στη γνωμάτευση της επιστημονικής ομάδας για τις βιολογικές πηγές κινδύνου της 26ης Νοεμβρίου 2003. Σ' αυτή τη γνώμη αναφέρθηκε ότι πολλοί παράγοντες συμβάλλουν στην ασφάλεια των προϊόντων κρέατος (διαδικασία μαγειρέματος, αλάτι/συγκέντρωση, δραστηριότητα του νερού κ.λπ.) και ότι η προστιθέμενη ποσότητα νιτρωδών είναι σημαντική για τη μικροβιολογική ασφάλεια, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει να ελέγχονται οι προστιθέμενες ποσότητες (παρά το ποσό καταλοίπων). Η ΕΑΑΤ αναφέρεται επίσης στο γεγονός ότι η επιστημονική ομάδα για τις βιολογικές πηγές κινδύνου συμφώνησε με την επιστημονική επιτροπή τροφίμων (SCF) στο ότι 50-100 mg προστιθέμενων νιτρωδών ανά κιλό κρέατος ίσως να αρκούν για ορισμένα προϊόντα και για κάποια άλλα, κυρίως αυτά με χαμηλή περιεκτικότητα σε αλάτι και με μακρύ χρόνο διατήρησης, η πρόσδεση 50-150 mg/κιλό νιτρωδών είναι απαραίτητη για να αποτραπεί η ανάπτυξη του *C. botulinum*.

II. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ

- (23) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφοι 4 και 6 της συνθήκης ΕΚ, ένα κράτος μέλος μπορεί μετά την έγκριση μέτρων εναρμόνισης να διατηρήσει τις εθνικές διατάξεις του λόγω επιτακτικών αναγκών που προβλέπονται στο άρθρο 30 από τις διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή τον εργασιακό χώρο, εάν κοινοποιήσει αυτές τις εθνικές διατάξεις στην Επιτροπή και η Επιτροπή εγκρίνει την εφαρμογή τους.
- (24) Η δανική κοινοποίηση αναφέρεται σε εθνικές διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές που ορίζονται στο παράρτημα I παράγραφος 3 στοιχείο γ) της οδηγίας 2006/52/ΕΚ το οποίο τροποποιεί το παράρτημα III τμήμα Γ της οδηγίας 95/2/ΕΚ σε ό,τι αφορά τα πρόσδετα E 249 και E 250. Οι τρέχουσες δανικές διατάξεις ήδη υπήρχαν την εποχή που εγκρίθηκε η οδηγία 2006/52/ΕΚ.
- (25) Η διάταξη αριθ. 22 και ο δανικός θετικός πίνακας περιέχουν αυστηρότερες διατάξεις σχετικά με τη χρήση νιτρωδών στο κρέας και σε προϊόντα κρέατος απ' ό,τι η οδηγία 2006/52/ΕΚ καθώς θεσπίζουν χαμηλότερες μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες για αρκετά είδη προϊόντων (σε πολλές περιπτώσεις 60 mg/kg) και διότι, αντίθετα με την οδηγία 2006/52/ΕΚ, δεν επιτρέπουν την κυκλοφορία στην αγορά ορισμένων παραδοσιακών προϊόντων κρέατος λόγω των μεγίστων ποσοτήτων καταλοίπων.
- (26) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4, η κοινοποίηση συνοδεύεται από περιγραφή των λόγων που αφορούν μία ή περισσότερες από τις επιτακτικές ανάγκες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 30 ή την προστασία του περιβάλλοντος ή του περιβάλλοντος εργασίας, στην προκειμένη περίπτωση την προστασία της ανθρώπινης υγείας και ζωής. Η δανική

θέση επεξηγείται λεπτομερέστερα σε μια έκθεση του δανικού οργανισμού τροφίμων της 30ής Οκτωβρίου 2007, η οποία υποβλήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2007, καθώς και σε άλλα έγγραφα που αναφέρονται στα άνωθι σημεία 14 και 16.

- (27) Με γνώμονα τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αίτηση που υπέβαλε η Δανία με στόχο να εγκριθεί η διατήρηση των εθνικών διατάξεων της για τη χρήση νιτρωδών στο κρέας και σε προϊόντα κρέατος μπορεί να γίνει δεκτή δυνάμει του άρθρου 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ.

2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ

- (28) Σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφοι 4 και 6 πρώτο εδάφιο της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώσει ότι πληρούνται όλοι οι όροι του εν λόγω άρθρου που παρέχουν τη δυνατότητα σε ένα κράτος μέλος να διατηρεί τις εθνικές διατάξεις του οι οποίες παρεκκλίνουν από κοινοτικό μέτρο εναρμόνισης.
- (29) Ειδικότερα, η Επιτροπή οφείλει να εκτιμήσει το κατά πόσο οι εθνικές διατάξεις αιτιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 30 της συνθήκης ΕΚ ή έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος ή του περιβάλλοντος εργασίας και δεν υπερβαίνουν τα απαραίτητα για την επίτευξη του θεμιτού στόχου. Επιπλέον, όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές διατάξεις πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, οφείλει να εξακριβώσει, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 εάν οι εθνικές διατάξεις αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (30) Πρέπει να σημειωθεί ότι, βάσει του χρονικού πλαισίου που προβλέπεται από το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ, η Επιτροπή, όταν εξετάζει το κατά πόσο οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ είναι αιτιολογημένες, οφείλει να βασιστεί στους λόγους που προέταξε το κοινοποιούν κράτος μέλος. Αυτό σημαίνει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης, το κράτος μέλος που επιδιώκει να διατηρήσει τα εν λόγω εθνικά μέτρα υποβάλλοντας σχετικό αίτημα είναι υπεύθυνο για τη δικαιολόγησή του. Με δεδομένο το διαδικαστικό πλαίσιο που προβλέπεται από το άρθρο 95 παράγραφοι 4 και 6 της συνθήκης ΕΚ, συμπεριλαμβανομένης και μιας αυστηρότατης διορίας για να εγκριθεί μια απόφαση, η Επιτροπή πρέπει κανονικά να περιορίζεται στην εξέταση της σχετικότητας των στοιχείων που υποβάλλονται από το αιτούν κράτος μέλος, χωρίς να απαιτείται να αναζητήσει η ίδια πιθανούς λόγους αιτιολόγησης.
- (31) Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της πληροφορίες υπό το φως των οποίων το κοινοτικό μέτρο εναρμόνισης από το οποίο παρεκκλίνουν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις ενδέχεται να πρέπει να αναθεωρηθεί, μπορεί να συνυπολογίσει τις πληροφορίες αυτές κατά την αξιολόγηση των εθνικών διατάξεων που έχουν κοινοποιηθεί.

2.1. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

- (32) Το Βασίλειο της Δανίας υποστηρίζει ότι η νομοθεσία του εξασφαλίζει υψηλότερο επίπεδο προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων καθώς έχει θεσπίσει χαμηλότερες μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες E 249 (νιτρώδες κάλιο) και E 250 (νιτρώδες νάτριο) από αυτές που προβλέπει η οδηγία 2006/52/EK και δεν επιτρέπει την κυκλοφορία στην αγορά παραδοσιακών προϊόντων κρέατος για τα οποία δεν έχουν θεσπιστεί προστιθέμενες ποσότητες. Η Δανία θεωρεί ότι οι δανικές διατάξεις είναι πλήρως συμβατές με τις συστάσεις τις οποίες έκανε η επιστημονική επιτροπή τροφίμων (SCF) το 1990 και το 1995, καθώς και με τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ) της 26ης Νοεμβρίου 2003, καθώς δεν περιέχουν εξαιρέσεις από την αρχή της θέσπισης μεγίστων «προστιθέμενων ποσοτήτων» εν αντιθέσει με τα όρια καταλοίπων και καθορίζουν πιο διαφορετικά μέγιστα όρια σχετικά με ορισμένες κατηγορίες προϊόντων κρέατος.
- (33) Η Δανία αναγνωρίζει ότι ορισμένες πτυχές της οδηγίας 2006/52/EK είναι συμβατές με τις επιστημονικές συστάσεις της SCF και της ΕΑΑΤ, κυρίως όπου, αντίθετα με το πρωτότυπο της οδηγίας 95/2/EK, προβλέπει «μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες» σε αντιδιαστολή με τις ποσότητες καταλοίπων και τις «ενδεικτικές προστιθέμενες ποσότητες». Παρόλα αυτά, ασκεί κριτική στην έλλειψη εξαιρέσεων γι' αυτή την αρχή, που έχει σαν αποτέλεσμα τα διάφορα παραδοσιακά προϊόντα κρέατος να ρυθμίζονται ακόμα από την άποψη των ποσοτήτων καταλοίπων και θεωρεί ότι αυτό μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία. Τονίζει ότι η συγκέντρωση καταλοίπων νιτρωδών είναι πολύ επισφαλής δείκτης προστιθέμενων νιτρωδών και παραπέμπει σε έρευνες που έχουν δείξει ότι οι τιμές των καταλοίπων ίσως και να καλύπτουν υπερβολικά υψηλές προσθέσεις νιτρωδών, πράγμα που οδηγεί σε απρόβλεπτα υψηλούς σχηματισμούς N-νιτροδοενώσεων.
- (34) Η Δανία επίσης υπογραμμίζει ότι οι νιτροζαμίνες, των οποίων ο σχηματισμός εξαρτάται από την παρουσία νιτρωδών στα προϊόντα κρέατος, είναι γενοτοξικές και καρκινογόνες και γι' αυτό το λόγο η χρήση των νιτρωδών θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο σε απολύτως απαραίτητες ποσότητες. Η Δανία θεωρεί ότι οι ανώτατες προστιθέμενες ποσότητες που καθορίζονται από την οδηγία 2006/52/EK είναι πολύ υψηλές από άποψη υγείας και δεν έχει καταγραφεί τεχνολογική ανάγκη γι' αυτές τις τιμές. Προβάλλει ότι με βάση τις συμβουλές των επιστημονικών οργάνων της Επιτροπής, η αναστολή της ανάπτυξης του *Clostridium botulinum* θα μπορούσε να επιτευχθεί με το να κρατηθούν τα όρια από 50 έως 150 mg/kg νιτρωδών και να καθοριστούν τα όρια για τις κατηγορίες προϊόντων κρέατος ανάλογα με τις επιστημονικά τεκμηριωμένες ανάγκες.
- (35) Δεδομένου ότι σχεδόν το 90 % των καταναλισκόμενων αλλαντικών και αλίπαστων στη Δανία αποτελείται από προϊόντα για τα οποία προς το παρόν ισχύει η μέγιστη ποσότητα των

60 mg/kg προστιθέμενων νιτρωδών, η Δανία τονίζει ότι η μεταφορά της οδηγίας και η εισαγωγή ενός γενικού ορίου των 150 mg/kg για όλα τα αλλαντικά θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση της κατανάλωσης σε νιτρώδη στη Δανία της τάξης των 2,3 έως 2,4 μονάδων, πράγμα το οποίο μπορεί να συνεπάγεται και μια ανάλογη αύξηση στην κατανάλωση προσχηματισμένων νιτροζαμινών.

- (36) Η Δανία τονίζει ότι παρά το γεγονός ότι οι κανονισμοί της για χαμηλότερα επίπεδα προστιθέμενων νιτρωδών υπάρχουν εδώ και πολλά χρόνια, έχουν αποδειχθεί επαρκείς για την πρόληψη της αλλαντίασης. Η δανική κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι αυτοί οι κανονισμοί δεν δημιούργησαν ποτέ προβλήματα όσον αφορά τη διατήρηση των εν λόγω προϊόντων και ότι η Δανία έχει πολύ χαμηλό ποσοστό τροφικών δηλητηριάσεων από λουκάνικα σε σχέση με άλλα κράτη μέλη. Αναφέρει ότι τα κρούσματα αλλαντίασης είναι λιγότερα απ' ό,τι στα περισσότερα κράτη μέλη. Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δελτίο για τις μεταδοτικές ασθένειες, Eurosurveillance, του Ιανουαρίου 1999, το οποίο απετέλεσε ειδικό τεύχος αφιερωμένο στην αλλαντίαση στην Ευρώπη, η αλλαντίαση είναι πολύ σπάνια στη Δανία. Το δανικό ινστιτούτο υγειονομικής επίβλεψης, το ινστιτούτο Statens Serum, αναφέρει στην ιστοσελίδα του ότι μετά το 1980 έχουν εκδηλωθεί μόνο πέντε περιπτώσεις αλλαντίασης στο δανικό πληθυσμό, καμία εκ των οποίων δεν οφειλόταν στην κατανάλωση προϊόντων κρέατος.
- (37) Επιπλέον, η Δανία υποστηρίζει ότι οι διατάξεις της σχετικά με τα νιτρώδη δεν αποτελούν εμπόδιο στο εμπόριο, αναφέροντας αριθμούς που δείχνουν ότι οι εισαγωγές προϊόντων κρέατος από άλλα κράτη μέλη πραγματοποιούνται με αυξανόμενους ρυθμούς τα τελευταία χρόνια.

(38) Εν κατακλείδι, η Δανία θεωρεί νόμιμη τη μείωση μέσω της συνεχιζόμενης εφαρμογής της νομοθεσίας της του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία λόγω της έκθεσης σε νιτροζαμίνες πέρα από τις απαιτήσεις της οδηγίας 2006/52/EK.

2.2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΑΝΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

2.2.1. Απτιολόγηση βάσει των επιτακτικών αναγκών που αναφέρονται στο άρθρο 30

- (39) Η δανική νομοθεσία σκοπεύει να επιτύχει υψηλότερο επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και ζωής σε ό,τι αφορά την έκθεση σε νιτρώδη και τον πιθανό σχηματισμό νιτροζαμινών στα προϊόντα κρέατος με τον καθορισμό χαμηλότερων ορίων για τις μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες νιτρωδών σε σχέση με αρκετά προϊόντα κρέατος και με την απαγόρευση της κυκλοφορίας στην αγορά προϊόντων για τα οποία μπορούν να καθοριστούν μόνο μέγιστα όρια καταλοίπων.

(40) Στην εκτίμηση για το εάν η δανική νομοθεσία είναι πράγματι επαρκής και αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένοι παράγοντες. Ειδικότερα, δύο κίνδυνοι για την υγεία πρέπει να εξισορροπηθούν, ο ένας αφορά στην παρουσία νιτροζαμινών στα προϊόντα κρέατος και ο άλλος στη μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων κρέατος. Ο δεύτερος παράγοντας είναι παραπάνω από μια απλή τεχνολογική ανάγκη, αλλά αποτελεί από μόνος του πολύ σημαντικό λόγο ανησυχίας για την υγεία. Ενώ έχει αναγνωριστεί ότι τα επίπεδα των νιτροδών στα προϊόντα κρέατος δεν οδηγούν αυτομάτως σε καλύτερη προστασία της ανθρώπινης υγείας. Το πλέον κατάλληλο επίπεδο νιτροδών εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων που αναγνωρίζονται στις σχετικές γνωμοδοτήσεις της SCF και της ΕΑΑΤ, π.χ. την προσθήκη αλατιού, την υγρασία, το pH, το χρόνο ζωής του προϊόντος, την υγιεινή, τη ρύθμιση της θερμοκρασίας κ.λπ.

(41) Υπό το φως των ανωτέρω και των προαναφερθέντων αιτιολογικών σκέψεων 9 και 10, η Επιτροπή θεωρεί ότι, καταρχήν, η οδηγία 2006/52/ΕΚ αποτελεί επαρκή απάντηση στην πρόκληση του συμβιβασμού δυο αντικρουόμενων κινδύνων για την υγεία δεδομένης της ποικιλίας προϊόντων κρέατος μέσα στην Κοινότητα.

(42) Από την άλλη, η Επιτροπή οφείλει να εκτιμήσει τις συγκεκριμένες επιλογές που έγιναν από τον δανό ρυθμιστή και την εμπειρία που αποκτήθηκε από αυτές τις ρυθμίσεις, οι οποίες ισχύουν εδώ και αρκετό καιρό. Μέσω των αριθμών που παρέσχε σχετικά με την εκδήλωση τροφικής δηλητηρίασης και, ειδικότερα, αλλαντίασης, η Δανία απέδειξε ότι μέχρι στιγμής έχει επιτύχει ικανοποιητικά αποτελέσματα με τη νομοθεσία της. Αυτά τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι τα μέγιστα όρια που καθορίζονται στη δανική νομοθεσία φαίνεται ότι υπήρξαν επαρκή για να εξασφαλίσουν μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων κρέατος που παρασκευάζονται αυτή τη στιγμή στη Δανία και των μεθόδων παραγωγής που χρησιμοποιούνται αυτή τη στιγμή στη Δανία.

(43) Η Επιτροπή σημειώνει ότι η δανική νομοθεσία είναι συμβατή με τις σχετικές επιστημονικές γνώμες των επιστημονικών οργάνων της Επιτροπής. Βασίζεται στη ρύθμιση των μέγιστων προστιθέμενων τιμών και οφέβεται την ποικιλία των προστιθέμενων ποσοτήτων νιτροδών στην οποία αναφέρονται αυτές οι γνώμες, δηλαδή 50 — 150 mg/kg. Ταυτόχρονα, η Δανία θέσπισε ειδικότερες μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες για συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων κρέατος, υπό το φως των ειδών προϊόντων κρέατος και μεθόδων παρασκευής που επικρατούν στη Δανία.

(44) Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που έδωσε η Δανία, το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων κρέατος που καταναλώνει ο δανικός πληθυσμός, σχεδόν το 90 %, αποτελείται από προϊόντα για τα οποία το όριο επί του παρόντος είναι τα 60 mg/kg και το οποίο

θα χρειαστεί να αντικατασταθεί με το όριο των 100 ή 150 mg/kg. Από τη στιγμή που οι δανοί παραγωγοί, όπως και οι παραγωγοί σε άλλα κράτη μέλη, δεν θα είναι υποχρεωμένοι να αυξήσουν τις ποσότητες νιτροδών που προσθέτουν επί του παρόντος στα προϊόντα τους στα όρια που προβλέπει η οδηγία 2006/52/ΕΚ, είναι απίθανο ότι η πραγματική έκθεση του δανικού πληθυσμού σε νιτροδών στα προϊόντα κρέατος θα αυξηθεί στο ρυθμό που προβάλλει η δανική πρόταση. Παρόλα αυτά, δεν μπορεί να αποκλειστεί μια αύξηση της πραγματικής έκθεσης του δανικού πληθυσμού σε νιτροδών.

(45) Βάσει των πληροφοριών που διαθέτει επί του παρόντος, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αίτηση να διατηρηθούν αυστηρότερα μέσα από αυτά που προβλέπονται στην οδηγία 2006/52/ΕΚ μπορεί να γίνει προσωρινά δεκτή για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας στη Δανία.

2.2.2. Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων, συγκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών ή εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

2.2.2.1. Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων

(46) Το άρθρο 95 παράγραφος 6 υποχρεώνει την Επιτροπή να εξακριβώσει ότι τα σχεδιαζόμενα μέτρα δεν αποτελούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων. Κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, για να μην υπάρχουν διακρίσεις, παρόμοιες καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο και διαφορετικές καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.

(47) Οι δανικοί εθνικοί κανονισμοί ισχύουν τόσο για εντόπια προϊόντα όσο και για προϊόντα παρασκευασμένα σε άλλα κράτη μέλη. Ελλείψει αποδείξεων του εναντίου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι εθνικές διατάξεις δεν συνιστούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων.

2.2.2.2. Απουσία συγκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου

(48) Τα εθνικά μέτρα που περιορίζουν τη χρήση προϊόντων σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι μια κοινοτική οδηγία συνιστούν, κανονικά, φραγμό στο εμπόριο, εφόσον τα προϊόντα που διατίθενται νόμιμα στην αγορά και χρησιμοποιούνται στην υπόλοιπη Κοινότητα δεν αναμένεται, ως αποτέλεσμα της απαγόρευσης της χρήσης, να διατεθούν στην αγορά του οικείου κράτους μέλους. Στόχος των προϋποθέσεων του άρθρου 95 παράγραφος 6 είναι να μην εφαρμοστούν για ακατάλληλους λόγους οι περιορισμοί που βασίζονται στα κριτήρια που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 του εν λόγω άρθρου και να μην καταστούν ουσιαστικά οικονομικά μέτρα που θα παρεμποδίζουν την εισαγωγή προϊόντων από άλλα κράτη μέλη, δηλαδή μέσο έμμεσης προστασίας της εθνικής παραγωγής.

- (49) Δεδομένου ότι οι δανικές ρυθμίσεις επιβάλλουν αυστηρότερο κρέατος κανόνες για την προσθήκη νιτρικών στα προϊόντα κρέατος ακόμα και σε φορείς σε άλλα κράτη μέλη σε έναν ούτως ή άλλως εναρμονισμένο τομέα, ενδέχεται να συστήσουν συγκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο ή εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Αναγνωρίζεται, παρόλα αυτά, ότι το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ πρέπει να ερμηνεύεται με την έννοια ότι μόνο εθνικές διατάξεις που αποτελούν δυσανάλογο εμπόδιο στην εσωτερική αγορά δεν πρέπει να εγκρίνονται. Στο πλαίσιο αυτό, η Δανία υπέβαλλε αριθμητικά στοιχεία που καταδεικνύουν ότι οι εισαγωγές προϊόντων κρέατος από άλλα κράτη μέλη λαμβάνουν χώρα παρά τη νομοθεσία της και έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια.
- (50) Εάν δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι εθνικές διατάξεις συνιστούν πράγματι μέτρο που αποβλέπει στην προστασία της εθνικής παραγωγής, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι δεν συνιστούν συγκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

2.2.2.3. Απουσία εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

- (51) Ο όρος αυτός δεν δύναται να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να αποτρέπει την έγκριση οποιουδήποτε εθνικού μέτρου πιθανού να επηρεάσει την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς. Πράγματι, κάθε εθνικό μέτρο που παρεκκλίνει από μέτρο εναρμόνισης το οποίο αποβλέπει στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς συνιστά ουσιαστικά μέτρο ικανό να επηρεάσει την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, για να διαφυλαχθεί ο ωφέλιμος χαρακτήρας της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 95 της συνθήκης, η έννοια του εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς πρέπει, στο πλαίσιο του άρθρου 95 παράγραφος 6, να εκλαμβάνεται ως δυσανάλογη συνέπεια σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.
- (52) Δεδομένων των οφελών για την υγεία που επικαλείται η δανική κυβέρνηση σχετικά με τη μείωση της έκθεσης σε νιτρώδη στα προϊόντα κρέατος και του γεγονότος ότι, βάσει των διαθέσιμων επί του παρόντος στοιχείων, το εμπόριο δεν φαίνεται να επηρεάζεται καθόλου ή σε ένα πολύ περιορισμένο βαθμό, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες διατάξεις της Δανίας μπορεί να διατηρηθούν προσωρινά για λόγους προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, έχοντας υπόψη ότι δεν είναι δυσανάλογες και επομένως δεν αποτελούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 6 της συνθήκης ΕΚ.
- (53) Υπό το φως αυτής της ανάλυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι πληρούται ο όρος που αφορά την απουσία εμποδίου για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2.2.3. Χρονικοί περιορισμοί

- (54) Τα προαναφερθέντα συμπεράσματα βασίζονται στις διαθέσιμες επί του παρόντος πληροφορίες και, ειδικότερα, στα στοιχεία που καταδεικνύουν ότι η Δανία υπήρξε σε θέση να

ελέγξει την αλλαντίαση παρόλα τα χαμηλότερα ανώτατα όρια προστιθέμενων νιτρικών σε ορισμένα είδη προϊόντων κρέατος, ενώ ταυτόχρονα δεν εμπόδιζε το εμπόριο σε δυσανάλογο βαθμό.

- (55) Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι ο ρυθμός κατανάλωσης στη Δανία προϊόντων κρέατος σχετικά με τον οποίο η εφαρμογή της οδηγίας 2006/52/ΕΚ θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση της έκθεσης του δανικού πληθυσμού στα νιτρώδη και κατ' επέκταση στις νιτροζαμίνες.
- (56) Αφού δεν γίνεται να προβλεφθεί σε ικανοποιητικό βαθμό ότι αυτοί οι παράγοντες δεν θα αλλάξουν σημαντικά με την πάροδο του χρόνου, η Επιτροπή θεωρεί πρέπει να επανεξετάσει την κατάσταση το αργότερο σε δύο χρόνια βάσει ενημερωμένων πληροφοριών.
- (57) Αυτή η περίοδος των δύο χρόνων θα επιτρέψει στη δανική κυβέρνηση να υποβάλει μια νέα αίτηση, σε εύθετο χρόνο, και να παράσχει περαιτέρω σχετικά στοιχεία σε ό,τι αφορά το γεγονός ότι η εφαρμογή των ορίων που προβλέπει η οδηγία 2006/52/ΕΚ δεν επιτυγχάνει το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας και θα οδηγήσει σε απαράδεκτο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία.
- (58) Προκειμένου να παράσχει τέτοια στοιχεία, η Δανία θα πρέπει να παρακολουθεί την κατάσταση, ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τον έλεγχο της αλλαντίασης, το ποσοστό επί της συνολικής κατανάλωσης προϊόντων κρέατος στη Δανία των προϊόντων κρέατος που καλύπτονται από το όριο των 60 mg/kg, συμπεριλαμβανομένου και οποιουδήποτε άλλου παράγοντα κινδύνου για τις τυπικές διατροφικές συνήθειες, καθώς και τις εισαγωγές προϊόντων κρέατος από άλλα κράτη μέλη.
- (59) Στη νέα αίτησή της η Δανία θα πρέπει επίσης να παράσχει πλήρη αιτιολόγηση για την παράταση ισχύος της νομοθεσίας της.
- (60) Ταυτόχρονα, η περίοδος των δύο ετών θα επιτρέψει στην Επιτροπή να ελέγξει και να αναλύσει τη μεταφορά της οδηγίας 2006/52/ΕΚ στα κράτη μέλη, και να επανεξετάσει την οδηγία 2006/52/ΕΚ υπό τους όρους του άρθρου 95 παράγραφος 7 της συνθήκης ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων περαιτέρω διαβουλεύσεων μεταξύ των κρατών μελών και της ΕΑΑΤ.
- (61) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές διατάξεις, όπως διεκρινίζονται παραπάνω, μπορούν να εγκριθούν για περιορισμένη χρονική περίοδο. Η έγκριση θα παραταθεί για το χρόνο που χρειάζεται για τη συλλογή και την προσεκτική εκτίμηση των σχετικών πληροφοριών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι μια περίοδος δύο ετών από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης είναι απαραίτητη γι' αυτό το σκοπό. Η απόφαση θα παύσει να ισχύει σ' αυτή την ημερομηνία.

- (62) Η Δανία εξακολουθεί να υποχρεούται να μεταφέρει τις υπόλοιπες διατάξεις της οδηγίας 2006/52/ΕΚ στην εθνική της νομοθεσία.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Υπό το φως των ανωτέρω εκτιμήσεων, και λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη σχετικά με την κοινοποίηση που κατέθεσαν οι δανικές αρχές, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η αίτηση που υποβλήθηκε από τη Δανία στις 23 Νοεμβρίου 2007 για τη διατήρηση των εθνικών της διατάξεων σχετικά με την προσθήκη νιτρωδών, οι οποίες είναι αυστηρότερες από αυτές της οδηγίας 2006/52/ΕΚ, μπορεί να γίνει δεκτή για μια περίοδο δύο ετών από την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας οδηγίας, εν αναμονή απόδειξης από τις δανικές αρχές ότι τα επίπεδα που καθορίζει η οδηγία 2006/52/ΕΚ θα μπορούσαν να αποτελέσουν απαράδεκτο κίνδυνο,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι εθνικές διατάξεις για την προσθήκη νιτρωδών στο κρέας και σε προϊόντα κρέατος που περιέχονται στη διάταξη 22 της 11ης

Ιανουαρίου 2005 σχετικά με τα πρόσθετα τροφίμων (Bekendtgørelse nr 22 af 11.1.2005 om tilsætningsstoffer til fødevarer) και το δανικό θετικό πίνακα για τα επιτρεπόμενα πρόσθετα τροφίμων (Liste over tilladte tilsætningsstoffer til fødevarer, «Positivlisten»), τα οποία κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας στην Επιτροπή με επιστολή στις 21 Νοεμβρίου 2007, σύμφωνα με το άρθρο 95 παράγραφος 4 της συνθήκης ΕΚ, εγκρίνονται.

Άρθρο 2

Αυτή η απόφαση λήγει στις 23 Μαΐου 2010.

Άρθρο 3

Η απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Δανίας.

Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2008.

Για την Επιτροπή

Ανδρούλλα ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Μέλος της Επιτροπής